

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.9.2012 r.
COM(2012) 550 final

2012/0262 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca państwa członkowskie będące umawiającymi się stronami Konwencji wiedeńskiej o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową z dnia 21 maja 1963 r. („Konwencji wiedeńskiej”) do ratyfikowania protokołu zmieniającego tę Konwencję w interesie Unii Europejskiej, lub do przystąpienia do niego

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Cel wniosku

Międzynarodowy system odpowiedzialności za szkodę jądrową jest obecnie regulowany dwoma instrumentami: konwencją wiedeńską zmienioną protokołem z 1997 r. i Konwencją paryską o odpowiedzialności osób trzecich w dziedzinie energii jądrowej z 1960 r., która została zmieniona kilkoma protokołami i uzupełniona konwencją brukselską z dnia 31 stycznia 1963 r. (zwaną dalej „konwencją brukselską”). Konwencje te opierają się na wspólnych zasadach odnoszących się do ich podstaw. Jednak niektóre państwa członkowskie są umawiającymi się stronami konwencji paryskiej, natomiast inne – konwencji wiedeńskiej.

Artykuły 12–14 protokołu z 1997 r. zawierają postanowienia dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń dotyczących stosowania konwencji wiedeńskiej. Postanowienia te mają wpływ na przepisy prawa Unii Europejskiej, w szczególności zawarte w rozporządzeniu Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. W związku z tym Unia posiada wyłączną kompetencję w zakresie postanowień ustanowionych w protokole z 1997 r. W związku z tym państwa członkowskie nie mogą przystąpić do protokołu z 1997 r. w zakresie omawianych przepisów. W podobnej sytuacji dotyczącej protokołu z dnia 12 lutego 2004 r. zmieniającego konwencję paryską przyjęte zostały decyzje Rady w celu upoważnienia danych państw członkowskich do podpisania i ratyfikowania protokołu lub przystąpienia do niego w interesie Unii. W tym przypadku proponuje się zbliżone rozwiązanie.

Komisja proponuje, aby Rada upoważniła państwa członkowskie, które są umawiającymi się stronami Konwencji z dnia 21 maja 1963 r. w sprawie odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową („konwencji wiedeńskiej”), tj. Bułgarię, Republikę Czeską, Estonię, Litwę, Polskę (*ex post*), Słowację i Węgry – do ratyfikowania lub zawarcia, w interesie Unii Europejskiej, protokołu¹ zmieniającego konwencję, który został przyjęty w dniu 12 września 1997 r. pod auspicjami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej.

Mimo że bardziej pożądanym byłoby zastosowanie jednego systemu odpowiedzialności za szkodę jądrową w Unii Europejskiej, możliwe są elastyczne rozwiązania, ponieważ systemy ustanowione w konwencji wiedeńskiej i w konwencji paryskiej są ze sobą kompatybilne.

1.2. Protokół zmieniający Konwencję wiedeńską o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową z 1963 r.

Konwencja wiedeńska została przyjęta w celu zapewnienia odpowiedniego i sprawiedliwego odszkodowania dla poszkodowanych w wypadkach jądrowych. Ustanawia ona specjalny system odpowiedzialności cywilnej w dziedzinie energii jądrowej w oparciu o następujące podstawowe zasady: a) odpowiedzialności „absolutnej”, tj. odpowiedzialności nieopierającej się na winie; b) wyłącznej odpowiedzialności osoby eksploatującej instalację jądrową; c) ograniczenia wysokości lub zakresu odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego; d) ograniczenia odpowiedzialności do określonego czasu.

¹ Dz.U. L 12 z 16.1.2001, s. 1.

Protokół z 1997 r.

Konwencja wiedeńska została zmieniona protokołem z 1997 r., (który wszedł w życie w dniu 4 października 2003 r.) w celu udoskonalenia systemu odszkodowania za szkodę jądrową.

Protokół z 1997 r. zawiera m.in. nową definicję szkody jądrowej (która obecnie podejmuje również kwestię szkody wyrządzonej środowisku naturalnemu i środków zapobiegawczych), rozszerza zakres geograficzny konwencji wiedeńskiej, wydłuża okres dochodzenia roszczeń z tytułu utraty życia i uszkodzenia ciała, a także znacznie podnosi poziom minimalnych limitów odszkodowania. Zawiera on również nowe postanowienia dotyczące jurysdykcji, które mają implikacje w sytuacji, gdy wypadek jądrowy ma miejsce w trakcie transportu materiałów jądrowych do lub z instalacji znajdujących się na terytorium państwa będącego stroną konwencji wiedeńskiej.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 protokołu z 1997 r. państwo będące stroną protokołu, ale nie konwencji wiedeńskiej, jest związane treścią postanowień konwencji zmienionej protokołem w odniesieniu do innych państw, które są stronami protokołu; a w przypadku gdy w chwili złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia dane państwo nie wskaże innego zamiaru, będzie ono związane konwencją wiedeńską w odniesieniu do państw będących jej stronami.

Wspólny protokół z 1988 r.

W dniu 21 września 1988 r. na konferencji na temat relacji między konwencją paryską a konwencją wiedeńską przyjęto wspólny protokół dotyczący stosowania konwencji wiedeńskiej i konwencji paryskiej („wspólny protokół z 1988 r.”), ponieważ konwencję paryską, konwencję brukselską oraz konwencję wiedeńską łączą te same zasady. Podstawowym celem było skoordynowanie stosowania konwencji.

Wspólny protokół z 1988 r. łączy obie konwencje w dwojaki sposób.

Po pierwsze, przewiduje on wzajemne rozszerzenie odpowiedzialności osoby eksploatującej w ramach systemu paryskiego i wiedeńskiego (art. II). W związku z tym, w przypadku zaistnienia wypadku jądrowego, za który osoba eksploatująca ponosi odpowiedzialność na mocy zarówno konwencji wiedeńskiej, jak i wspólnego protokołu, osoba eksploatująca odpowiada zgodnie z konwencją wiedeńską za szkodę jądrową poczynioną nie tylko na terytorium stron konwencji wiedeńskiej, ale również na terytorium stron zarówno konwencji paryskiej, jak i wspólnego protokołu. Jeżeli jednak zdarzy się wypadek, za który osoba eksploatująca ponosi odpowiedzialność na podstawie zarówno konwencji paryskiej, jak i wspólnego protokołu, stosuje się zasadę wzajemności.

Po drugie, celem wspólnego protokołu z 1988 r. jest wyeliminowanie konfliktów, które w przeciwnym razie mogłyby wynikać z jednoczesnego stosowania obu konwencji, zwłaszcza w przypadkach związanych z transportem (art. III).

Wspólny protokół z 1988 r. został podpisany przez pięć państw członkowskich i wszedł w życie w odniesieniu do kolejnych 17 w wyniku jego ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niego.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Zmiany do konwencji wiedeńskiej zawierają elementy korzystne dla potencjalnych ofiar wypadku jądrowego, tj. zwiększenie kwot odpowiedzialności finansowej i szerszą definicję szkody jądrowej. W związku z tym, zgodnie z wnioskami opracowania opublikowanego w 2009 r. oraz warsztatów na temat odpowiedzialności za szkodę jądrową², które odbyły się w czerwcu 2010 r., uznaje się, po konsultacji z zainteresowanymi podmiotami, że żadna inicjatywa w dziedzinie odpowiedzialności za szkodę jądrową nie może utrudniać przystąpienia państw członkowskich do jakiegokolwiek konwencji międzynarodowej poprawiającej sytuację potencjalnych ofiar w Unii Europejskiej. Przystąpienie do protokołu z 1997 r. jest zatem korzystne ze względu na zwiększenie odszkodowań dla ofiar w całej Unii Europejskiej.

3. PRAWNE ELEMENTY WNIOSKU

3.1. Odnosne państwa członkowskie

Dziewięć następujących państw członkowskich Unii Europejskiej ratyfikowało konwencję wiedeńską lub do niej przystąpiło: Bułgaria, Republika Czeska, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowacja i Węgry. Zjednoczone Królestwo i Hiszpania podpisały konwencję, ale jej nie ratyfikowały (oba państwa zostały umawiającymi się stronami konwencji paryskiej). Konwencji nie stosuje się już do Słowenii.

Protokół z 1997 r. został podpisany przez Republikę Czeską, Litwę, Węgry i Włochy (ostatnie państwo jest umawiającą się stroną konwencji paryskiej). Protokół został ratyfikowany przez Rumunię i Łotwę (przed przystąpieniem tych państw do UE), a także Polskę (po jej przystąpieniu do UE).

Decyzja Rady powinna zatem być skierowana do państw członkowskich, które są umawiającymi się stronami konwencji wiedeńskiej, tj. Bułgarii, Republiki Czeskiej, Estonii, Litwy, Polski (*ex post*), Słowacji i Węgier. Zważywszy, że Włochy, Zjednoczone Królestwo i Hiszpania, które są sygnatariuszami konwencji wiedeńskiej, są jednocześnie umawiającymi się stronami konwencji paryskiej ustanawiającej podobny system odpowiedzialności za szkodę jądrową, państwa te nie powinny być objęte decyzją Rady.

3.2. Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001

Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r.³ określa zasady jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Rozporządzenie jest wiążące dla wszystkich państw członkowskich (w odniesieniu do Danii obowiązują specjalne ustalenia).

Przepisy dotyczące jurysdykcji, przewidziane rozporządzeniem Rady (WE) nr 44/2001, stosuje się w przypadku gdy pozwany ma miejsce zamieszkania w jednym z państw członkowskich związanych rozporządzeniem. Pozwani bez miejsca zamieszkania w państwie członkowskim mogą zostać pozwani przez sądy każdego państwa członkowskiego zgodnie

² http://ec.europa.eu/energy/nuclear/studies/nuclear_en.htm

³ Dz.U. L 12 z 16.1.2001, s. 1.

z przepisami krajowymi w sprawie jurysdykcji danego państwa członkowskiego, z zastrzeżeniem art. 22 (wyłączna jurysdykcja) i art. 23 (klauszula prorogacyjna).

Jurysdykcja wynika przede wszystkim z miejsca zamieszkania pozwanego. Ponadto, jeżeli przedmiotem postępowania jest czyn niedozwolony lub czyn podobny do czynu niedozwolonego, osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może być pozwana w państwie członkowskim, w którym nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę. Miejsce, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę rozumie się zgodnie z orzecznictwem Trybunału jako miejsce czynu, który doprowadził do zdarzenia wywołującego szkodę lub miejsce, w którym doszło do powstania szkody. W sprawach dotyczących ubezpieczenia ubezpieczyciel mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego może być pozwany a) przed sądy państwa członkowskiego, w którym ubezpieczyciel ma siedzibę, lub b) w państwie członkowskim, w którym miejsce zamieszkania ma powód, w przypadku powództw wnoszonych przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub przed sąd państwa związanego niniejszą konwencją, przed który został pozwany główny ubezpieczyciel. W odniesieniu do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel może być również pozwany przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę, a także być pozwany przed sąd, w którym zawisło powództwo poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu, o ile jest to dopuszczalne według prawa tego sądu.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 stanowi, że orzeczenie wydane w jednym państwie członkowskim musi być uznawane i wykonywane w innych państwach członkowskich bez konieczności przeprowadzania jakiegokolwiek postępowania. Dopuszczalna jest jednak ograniczona liczba podstaw odmowy uznania w związku z kwestiami polityki publicznej, poszanowania prawa do obrony i w razie gdy orzeczenia nie da się pogodzić z pewnymi wydanymi orzeczeniami.

3.3. Kompetencje Unii w odniesieniu do protokołu z 1997 r.

Nie istnieje prawodawstwo unijne regulujące kwestię odpowiedzialności osób trzecich za szkodę jądrową. Z zakresu rozporządzenia (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II”) odpowiedzialność za szkodę jądrową została wykluczona.

Protokół z 1997 r. zawiera jednak przepisy mające wpływ na rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001. W przeciwieństwie do wielu podstaw jurysdykcji przewidzianych w tym rozporządzeniu, art. XI konwencji wiedeńskiej zmienionej protokołem z 1997 r. przewiduje co do zasady wyłączną jurysdykcję sądów państwa strony, na której terytorium miał miejsce wypadek jądrowy.

W szczególności art. XI konwencji wiedeńskiej nadaje wyłączną jurysdykcję w odniesieniu do roszczeń o odszkodowanie za szkody spowodowane wypadkiem jądrowym sądom umawiającej się strony, na której terytorium doszło do danego zdarzenia. Jeżeli zdarzenie miało miejsce poza terytorium umawiających się stron lub jeżeli miejsca wypadku nie można ustalić z pewnością, właściwymi sądami są sądy państwa urządzenia.

Protokół z 1997 r. przewiduje ponadto wyłączną jurysdykcję sądów umawiającego się państwa przybrzeżnego w odniesieniu do wypadku nuklearnego, który wystąpił w jego wyłącznej strefie ekonomicznej. Właściwość ta jest przyznawana pod warunkiem, że depozytariusz konwencji otrzymał zgłoszenie dotyczące strefy przed wypadkiem jądrowym.

W odniesieniu do zasad dotyczących uznawania i wykonywania, zgodnie z art. XII konwencji wiedeńskiej zmienionej protokołem z 1997 r. każde orzeczenie właściwego sądu, które nie podlega już zwyczajnym środkom zaskarżenia, podlega przepisom szczególnym odnoszącym się do uznawania oraz wykonywania orzeczeń sądowych. Z pewnymi wyjątkami⁴ art. XII przewiduje, że orzeczenie powinno być uznane na terytorium każdej Umawiającej się Strony i jest wykonalne tak samo jak orzeczenie sądu krajowego. Ponowne rozpatrzenie istoty sprawy nie jest dozwolone w żadnym wypadku.

Unia Europejska ma wyłączną właściwość w zakresie postanowień dotyczących jurysdykcji i uznawania oraz wykonywania orzeczeń sądowych zawartych w protokole z 1997 r., ponieważ zgodnie z orzecznictwem ETS⁵ mają one wpływ na odpowiednie przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001. W związku z tym państwa członkowskie nie mają już prawa zastosowania odstępstwa od tych przepisów między sobą ani podejmowania zobowiązań w stosunkach z państwami trzecimi mających wpływ na te przepisy.

3.4. Upoważnienie państw członkowskich

Konwencja wiedeńska i protokół z 1997 r. nie zawierają jednak klauzuli dotyczącej regionalnej organizacji gospodarczej, pozwalającej na przystąpienie Unii Europejskiej do protokołu. W związku z tym Unia Europejska nie jest w stanie stać się umawiającą się stroną protokołu z 1997 r.

Protokół z 1997 r., który poprawia ochronę osób poszkodowanych w wyniku wypadków jądrowych, ma szczególne znaczenie dla Unii Europejskiej i jej państw członkowskich. W wyjątkowych przypadkach uzasadnione jest zatem, aby Unia wykonywała swoje kompetencje za pośrednictwem jej państw członkowskich, które są stronami konwencji wiedeńskiej.

Jednak poza państwami członkowskimi, które są już umawiającymi się stronami zmienionej konwencji paryskiej, pięć państw członkowskich Unii Europejskiej, a mianowicie Austria, Irlandia, Luksemburg, Malta i Cypr nie są stronami ani zmienionej konwencji paryskiej, ani konwencji wiedeńskiej z 1963 r. W związku z tym należy w drodze wyjątku uznać za obiektywnie uzasadnione, aby umożliwić wspomnianym pięciu państwom członkowskim nieprzystępowanie do protokołu z 1997 r., a zatem dalsze stosowanie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w obszarze objętym konwencją wiedeńską i protokołem z 1997 r. Ta różnica w zakresie stosowania przepisów o jurysdykcji w Unii Europejskiej jest uzasadniona, biorąc pod uwagę, że:

- protokół z 1997 r. zmienia konwencję, do której umawiających się stron nie należy tych pięć państw członkowskich;
- rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 nie narusza konwencji, których państwa członkowskie są stronami.

W rezultacie jedynie państwa członkowskie, które są obecnie stronami konwencji wiedeńskiej, powinny ratyfikować protokół z 1997 r. lub przystąpić do niego w interesie Unii Europejskiej. Polska ratyfikowała protokół z 1997 r. po przystąpieniu do UE. Decyzja

⁴ Odmowa uznania dopuszczalna jest wyłącznie: a) gdy orzeczenie uzyskano przez oszustwo; b) gdy stronie, przeciwko której orzeczenie zostało wydane, nie dano należytej możliwości przedstawienia swojego stanowiska; lub c) gdy orzeczenie jest sprzeczne z porządkiem publicznym („ordre public”) Umawiającej się Strony, na której terytorium ma nastąpić uznanie tego orzeczenia, albo gdy orzeczenie jest niezgodne z podstawowymi normami sprawiedliwości.

⁵ ETS, sprawa 22/70 („EART”), [1971] Rec. 263.

powinna zatem zostać skierowana do Polski *ex post*. Łotwa i Rumunia podpisały i ratyfikowały protokół z 1997 r. przed przystąpieniem tych państw do Unii Europejskiej.

Z powyższych powodów Komisja zaleca, by Parlament Europejski i Rada przyjęły decyzję upoważniającą państwa członkowskie będące stronami konwencji wiedeńskiej do ratyfikowania protokołu z 1997 r. lub przystąpienia do niego w interesie Unii Europejskiej.

3.5. Zastrzeżenie odnoszące się do zasad dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych

W odniesieniu do zasad dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych, ustanowionych w art. XII zmienionym artykułem 14 protokołu z 1997 r., konieczne jest zapewnienie nieprzerwanego stosowania odpowiednich przepisów rozporządzenia nr 44/2001, rozszerzonego na Danię na podstawie umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych⁶ lub konwencji z Lugano o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych z dnia 30 października 2007 r.⁷ Ograniczenie stosowania art. XII konwencji wiedeńskiej w ten sposób zapewniłoby jedność w przestrzeni sądowej Unii oraz swobodę przepływu orzeczeń sądowych w UE, bez wpływu na skuteczne wdrożenie konwencji zmienionej protokołem, ani bez zasadniczych konsekwencji dla państw nienależących do UE, będących stronami konwencji.

Protokół z 1997 r. nie zawiera żadnych postanowień dotyczących dopuszczalnych zastrzeżeń. Zgodnie z art. 19 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r. zastrzeżenie jest możliwe, jeżeli jest ono zgodne z „przedmiotem i celem” konwencji, tak jak w niniejszym przypadku.

Podsumowując, przystępując do protokołu z 1997 r. państwa członkowskie muszą zapewnić stosowanie właściwych przepisów UE o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych wydanych przez sąd innego państwa członkowskiego (w tym Danii) lub państwa spoza UE związanego konwencją lugańską.

⁶ Dz.U. L 299 z 16.11.2005, s. 62.

⁷ Dz.U. L 339 z 12.12.2007, s. 3.

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca państwa członkowskie będące umawiającymi się stronami Konwencji wiedeńskiej o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową z dnia 21 maja 1963 r. („Konwencji wiedeńskiej”) do ratyfikowania protokołu zmieniającego tę Konwencję w interesie Unii Europejskiej, lub do przystąpienia do niego

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 81 ust. 2 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Protokół z dnia 12 września 1997 r. zmieniający Konwencję wiedeńską o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową z dnia 21 maja 1963 r. (zwaną dalej „konwencją wiedeńską”) został wynegocjowany z myślą o udoskonaleniu odszkodowań przysługujących poszkodowanym w wypadkach jądrowych.
- (2) Unia Europejska posiada wyłączną właściwość w odniesieniu do skonsolidowanych art. XI i XII konwencji wiedeńskiej, o ile takie przepisy mają niekorzystny wpływ na zasady ustanowione w rozporządzeniu Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych⁸. Państwa członkowskie utrzymują swoje kompetencje w odniesieniu do tych kwestii objętych protokołem z 1997 r., które nie dotyczą prawa UE. Biorąc pod uwagę przedmiot i cel protokołu z 1997 r., przepisów protokołu objętych właściwością Unii Europejskiej nie można oddzielić od przepisów wchodzących w zakres kompetencji państw członkowskich.
- (3) Protokół z 1997 r. ma szczególne znaczenie dla interesów Unii Europejskiej i jej państw członkowskich, ponieważ zapewnia lepsze odszkodowania za szkodę spowodowaną przez wypadki jądrowe.
- (4) Konwencja wiedeńska i protokół z 1997 r. nie są otwarte dla organizacji regionalnych. W związku z powyższym Unia Europejska nie jest w stanie podpisać ani ratyfikować protokołu. W tych okolicznościach uzasadnione jest, w drodze wyjątku, by państwa członkowskie ratyfikowały lub zawarły protokół z 1997 r. w interesie Unii Europejskiej.

⁸

Dz.U. L 12 z 16.1.2001, s. 1.

- (5) Jednak pięć państw członkowskich Unii Europejskiej, a mianowicie Austria, Irlandia, Luksemburg, Cypr i Malta, nie jest stronami konwencji wiedeńskiej. Zważywszy, że protokół z 1997 r. zmienia konwencję wiedeńską i że rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 zezwala państwom członkowskim związanym konwencją na dalsze stosowanie przewidzianych w niej przepisów jurysdykcyjnych, jest obiektywnie uzasadnione, aby niniejszą decyzję kierować wyłącznie do tych państw członkowskich, które są umawiającymi się stronami konwencji wiedeńskiej i umożliwić, na zasadzie wyjątku, nieprzystępowanie tych pięciu państw członkowskich do protokołu z 1997 r.
- (6) Państwa członkowskie, które są stronami konwencji wiedeńskiej powinny zatem ratyfikować lub zawrzeć protokół z 1997 r. w interesie Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszej decyzji. Niniejsza decyzja skierowana jest do Polski *ex post* biorąc pod uwagę fakt, że państwo to ratyfikowało protokół w 2010 r.
- (7) W związku z tym w odniesieniu do Unii Europejskiej przepisy protokołu z 1997 r. stosowane będą tylko przez te państwa członkowskie, które obecnie są stronami konwencji wiedeńskiej.
- (8) Państwa członkowskie powinny zakończyć, w rozsądnym terminie, swoje procedury ratyfikacji lub przystąpienia do protokołu z 1997 r. w interesie UE. Państwa członkowskie powinny wymieniać się informacjami na temat przebiegu procedur ratyfikacji lub przystąpienia w celu przygotowania do złożenia ich dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia do protokołu z 1997 r.
- (9) Zasady dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych, o których mowa w art. XII konwencji wiedeńskiej zmienionym artykułem 14 protokołu z 1997 r., nie powinny mieć pierwszeństwa przed odpowiednimi zasadami ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 44/2001, rozszerzonymi na Danię na mocy umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, lub w konwencji z Lugano o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych z dnia 30 października 2007 r. Dlatego też przy ratyfikacji lub przystąpieniu do protokołu z 1997 r. państwa członkowskie muszą złożyć oświadczenie w celu zapewnienia dalszego stosowania właściwych przepisów UE.
- (10) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, który jest załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji, nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Bez uszczerbku dla kompetencji Unii Europejskiej, państwa członkowskie będące obecnie stronami Konwencji wiedeńskiej o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową z dnia 21 maja 1963 r. ratyfikują protokół z 1997 r. lub przystępują do niego w interesie Unii Europejskiej.
2. Tekst protokołu z 1997 r. zostaje załączony do niniejszej decyzji.

3. W niniejszej decyzji pojęcie „państwo członkowskie” oznacza wszystkie państwa członkowskie, które obecnie są umawiającymi się stronami konwencji wiedeńskiej.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu złożenia dokumentów ratyfikacyjnych lub przystąpienia do protokołu z 1997 r. Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej jednocześnie w rozsądnym terminie i, jeśli to możliwe, do dnia 31 grudnia 2014 r.
2. Do [...] państwa członkowskie informują Radę oraz Komisję o przewidywanej dacie zakończenia ich procedur ratyfikacji lub przystąpienia do konwencji.
3. Państwa członkowskie dążą do wymiany informacji na temat zaawansowania procedur ratyfikacyjnych.

Artykuł 3

Przy ratyfikacji lub przystąpieniu do protokołu z 1997 r. państwa członkowskie składają następującą deklarację:

„Orzeczenia sądowe w kwestiach objętych protokołem z 1997 r., w przypadku ich wydania przez sąd państwa członkowskiego UE będącego Umawiającą się Stroną Protokołu, są uznawane i egzekwowane w innych państwach członkowskich UE, które są Umawiającymi się Stronami Protokołu, zgodnie z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej w tej dziedzinie.

Wyroki w sprawach objętych protokołem z 1997 r., w przypadku ich wydania przez sąd Królestwa Danii, są uznawane i wykonywane w innych państwach członkowskich UE, które są Umawiającymi się Stronami Protokołu, zgodnie z Umową pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych.

Orzeczenia sądowe dotyczące kwestii wchodzących w zakres protokołu ateńskiego, w przypadku ich wydania przez sąd państwa nienależącego do UE związanego konwencją z Lugano o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych z dnia 30 października 2007 r., są uznawane i wykonywane w innych państwach członkowskich UE, które są Umawiającymi się Stronami Protokołu, zgodnie z postanowieniami tej konwencji.”

Artykuł 4

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK

Protokół zmieniający Konwencję wiedeńską o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową z 1963 r.

PAŃSTWA STRONY NINIEJSZEGO PROTOKOŁU,

UWAŻAJĄC za pożądane zmianę Konwencji wiedeńskiej o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzonej w Wiedniu dnia 21 maja 1963 roku w celu rozszerzenia jej zakresu, zwiększenia odpowiedzialności osoby eksploatującej urządzenia jądrowe oraz wzmocnienia środków zapewniających należyte i godziwe odszkodowanie,

UZGODNIŁY, co następuje:

Artykuł 1

Konwencja, której postanowienia zmienia niniejszy Protokół, jest Konwencją wiedeńską o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzoną w Wiedniu dnia 21 maja 1963 roku, zwaną dalej „Konwencją wiedeńską z 1963 roku”.

Artykuł 2

Artykuł I Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Ustęp 1 punkt j) zostaje zmieniony następująco:

- (a) wyraz „oraz” na końcu podpunktu (ii) zostaje wykreślony i wstawiony na końcu podpunktu (iii);
- (b) dodaje się nowy następujący podpunkt (iv):

(iv) takie inne urządzenia, w których znajduje się paliwo jądrowe, materiały promieniotwórcze lub odpady, jakie określili od czasu do czasu Rada Zarządzających Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej;

2. Ustęp 1 punkt k) zostaje zastąpiony następującym tekstem:

k) „szkoda jądrowa” oznacza:

- (i) utratę życia lub uszkodzenie ciała;
- (ii) stratę lub szkodę na mieniu;

oraz, w zakresie przewidzianym prawem sądu właściwego, każde z wymienionych poniżej:

(iii) stratę gospodarczą powstałą wskutek straty lub szkody, o której mowa w podpunktach (i) lub (ii), w zakresie, w jakim nie jest ona objęta tymi podpunktami, jeżeli doznała jej osoba uprawniona do dochodzenia roszczenia z tytułu takiej straty lub szkody;

(iv) koszty środków odbudowy naruszonego środowiska, chyba że takie naruszenie jest nieznaczne, jeżeli środki takie zostały rzeczywiście podjęte lub mają być podjęte, i w zakresie, w jakim nie są objęte podpunktem (ii);

(v) utratę dochodu pochodzącego z korzyści ekonomicznych z jakiegokolwiek zastosowania środowiska lub jego wykorzystania dla przyjemności, powstałą wskutek znacznego naruszenia tego środowiska, w zakresie, w jakim nie jest objęta podpunktem (ii);

(vi) koszty środków zapobiegawczych i dalszą stratę lub szkodę spowodowaną takimi środkami;

(vii) każdą inną stratę ekonomiczną, inną niż spowodowana naruszeniem środowiska, jeżeli pozwalają na to ogólne przepisy o odpowiedzialności cywilnej sądu właściwego;

w przypadku podpunktów (i) do (v) oraz (vii) powyżej, w zakresie obejmującym stratę lub szkodę powstałą lub wynikającą z promieniowania jonizującego, emitowanego przez jakiekolwiek źródło promieniowania wewnątrz urządzenia jądrowego lub emitowanego przez paliwo jądrowe, materiały promieniotwórcze, odpady lub materiał jądrowy, pochodzące z urządzenia jądrowego, powstałe w nim lub wprowadzone do niego, jeżeli wynikają one z właściwości promieniotwórczych tej substancji lub z połączenia właściwości promieniotwórczych z trującymi, wybuchowymi lub innymi niebezpiecznymi właściwościami takiej substancji.

3. Ustęp 1 punkt l) zostaje zastąpiony następującym tekstem:

l) „wypadek jądrowy” oznacza każde zdarzenie lub serię zdarzeń, mających tę samą przyczynę, które powodują szkodę jądrową lub - ale tylko w odniesieniu do podjętych środków zapobiegawczych - stwarzają poważne i nieuchronne zagrożenie spowodowania takiej szkody.

4. W ustępie 1 po punkcie l) dodaje się cztery nowe następujące punkty m), n), o) i p):

m) „środki odbudowy” oznaczają każde rozsądne środki, zatwierdzone przez kompetentne władze Państwa, w którym takie środki były podjęte, i które mają na celu odbudowę lub odtworzenie naruszonych lub zniszczonych składników środowiska, lub wprowadzenie - gdy jest to uzasadnione - odpowiedników tych składników do środowiska. Prawo Państwa, które doznało szkody, określi, kto jest upoważniony do podejmowania takich środków.

n) „środki zapobiegawcze” oznaczają wszelkie właściwe środki podjęte przez każdą osobę po zaistnieniu wypadku jądrowego w celu zapobieżenia lub minimalizacji szkody, o której mowa w punkcie k) podpunktach (i) do (v) lub (vii), z uwzględnieniem wszelkich zatwierdzeń kompetentnych władz, wymaganych przez prawo Państwa, w którym te środki zostały podjęte.

o) „środki rozsądne” oznaczają środki, które - na mocy prawa sądu właściwego - uznane zostały za odpowiednie i proporcjonalne, przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności, na przykład:

(i) charakteru i zakresu zaistniałej szkody lub – w przypadku środków zapobiegawczych – charakteru i zakresu ryzyka takiej szkody;

(ii) zakresu, w którym w czasie ich zastosowania środki takie mogą być skuteczne oraz

(iii) odpowiedniej naukowej i technicznej ekspertyzy;

p) „specjalne prawo ciągnięcia”, zwane dalej „SDR”, oznacza jednostkę rozliczeniową zdefiniowaną i stosowaną przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy w jego własnych operacjach i transakcjach.

5. Ustęp 2 zostaje zastąpiony następującym tekstem:

2. Państwo Urządzenia może, jeżeli uzasadnia to nieznaczny rozmiar ryzyka, wyłączyć każde urządzenie jądrowe lub niewielką ilość materiału jądrowego spod zakresu stosowania niniejszej Konwencji pod warunkiem, że

- a) w odniesieniu do urządzeń jądrowych kryteria takiego wyłączenia zostały ustalone przez Radę Zarządzających Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i każde wyłączenie dokonane przez Państwo Urządzenia spełnia te kryteria oraz
- b) w odniesieniu do małych ilości materiału jądrowego maksymalne limity dla wyłączenia takich ilości zostały ustalone przez Radę Zarządzających Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i każde wyłączenie dokonane przez Państwo Urządzenia mieści się w tak ustalonych limitach.

Kryteria dotyczące wyłączeń urządzeń jądrowych i maksymalne limity wyłączeń małych ilości materiału jądrowego podlegają okresowym przeglądom przez Radę Zarządzających.

Artykuł 3

Po Artykule I Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku dodaje się dwa nowe następujące Artykuły I A i I B:

Artykuł I A

1. Niniejsza Konwencja będzie stosowana w odniesieniu do szkody jądrowej, gdziekolwiek została ona doznana.
2. Niemniej jednak, prawodawstwo Państwa Urządzenia może wyłączyć stosowanie niniejszej Konwencji w odniesieniu do szkody doznanej:
 - a) na terytorium Państwa niebędącego jej Stroną, albo
 - b) w każdej strefie morskiej ustanowionej zgodnie z międzynarodowym prawem morskim przez Państwo niebędące jej Stroną.

3. Wyłączenie wymienione w ustępie 2 niniejszego artykułu może znajdować zastosowanie tylko w odniesieniu do Państwa niebędącego Stroną Konwencji, które w czasie zaistnienia wypadku:
 - a) ma urządzenie jądrowe na swoim terytorium lub w jakiejkolwiek strefie morskiej, ustanowionej przez nie zgodnie z międzynarodowym prawem morskim oraz
 - b) nie zapewnia równoważnych wzajemnych korzyści.
4. Każde wyłączenie zgodne z ustępem 2 niniejszego artykułu nie może naruszać praw, o których mowa w punkcie a) ustępu 2 artykułu IX, a jakiejkolwiek wyłączenie zgodne z ustępem 2 punkt b) niniejszego artykułu nie może obejmować szkody wyrządzonej na pokładzie lub uszkodzenia statku albo samolotu.

Artykuł I B

Niniejszej Konwencji nie stosuje się do urządzeń jądrowych wykorzystywanych w celach innych niż pokojowe.

Artykuł 4

Artykuł II Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Na końcu ustępu 3 punkt a) dodaje się następujący tekst:
2. Państwo Urządzenia może ograniczyć kwotę publicznych funduszy, udostępnianych dla każdego wypadku do wysokości różnicy, jeżeli taka istnieje, pomiędzy kwotą niniejszym ustaloną, a kwotą ustaloną zgodnie z ustępem 1 artykułu V.
3. Na końcu ustępu 4 dodaje się następujący tekst:

Państwo Urządzenia może ograniczyć wysokość kwoty publicznych funduszy udostępnianych zgodnie z punktem a) ustępu 3 niniejszego artykułu.

4. Ustęp 6 zastępuje się następującym tekstem:

6. Żadna osoba nie ponosi odpowiedzialności za jakąkolwiek stratę lub szkodę, która nie stanowi szkody jądrowej w rozumieniu punktu k) ustępu 1 artykułu I, ale która mogłaby zostać określona jako taka zgodnie z postanowieniami tego punktu.

Artykuł 5

Po pierwszym zdaniu w Artykule III Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku dodaje się następujący tekst:

Niemniej jednak, Państwo Urządzenia może wyłączyć ten obowiązek w odniesieniu do przewozu, który w całości odbywa się na jego terytorium.

Artykuł 6

Artykuł IV Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Ustęp 3 zostaje zastąpiony następującym tekstem:
 3. Na podstawie postanowień niniejszej Konwencji nie można przypisać odpowiedzialności osobie eksploatującej, jeżeli wykaże ona, że szkoda jądrowa jest bezpośrednio spowodowana konfliktem zbrojnym, działaniem wojennym, wojną domową lub powstaniem.
2. Ustęp 5 zostaje zastąpiony następującym tekstem:
 5. Na podstawie niniejszej Konwencji, osoba eksploatująca nie ponosi odpowiedzialności za szkodę jądrową:
 - a) w samym urządzeniu jądrowym lub w innym urządzeniu jądrowym, włączając w to urządzenie jądrowe w budowie, na terenie lokalizacji takiego urządzenia oraz
 - b) wyrządzoną w każdym mieniu znajdującym się na tym samym terenie, które jest lub ma być wykorzystane w związku z każdym takim urządzeniem.
3. Ustęp 6 zostaje zastąpiony następującym tekstem:
 6. Odszkodowanie za szkodę spowodowaną w środkach transportu w których znajdował się w chwili wypadku jądrowego związany z nim materiał jądrowy, nie będzie powodowało zmniejszenia odpowiedzialności osoby eksploatującej w odniesieniu do innej szkody, do kwoty mniejszej niż 150 milionów SDR, albo każdej wyższej kwoty ustalonej przez prawodawstwo Umawiającej się Strony, albo kwoty ustalonej zgodnie z punktem c) ustępu 1 artykułu V.
4. Ustęp 7 zastąpiony zostaje następującym tekstem:
 7. Żadne postanowienie niniejszej Konwencji nie dotyczy odpowiedzialności osoby fizycznej za szkodę jądrową, za którą osoba eksploatująca, na mocy ustępu 3 lub 5 niniejszego artykułu, nie ponosi odpowiedzialności na podstawie niniejszej Konwencji, i którą to szkodę ta osoba fizyczna spowodowała działaniem lub zaniechaniem, popełnionym z zamiarem spowodowania szkody.

Artykuł 7

1. Tekst Artykułu V Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zastąpiony następującym tekstem:
 1. Odpowiedzialność osoby eksploatującej z tytułu każdego pojedynczego wypadku jądrowego może być ograniczona przez Państwo Urządzenia:
 - a) do kwoty nie mniejszej niż 300 milionów SDR albo
 - b) do kwoty nie mniejszej niż 150 milionów SDR, z zastrzeżeniem, że przy przekroczeniu tej wartości do kwoty nie mniejszej niż 300 milionów SDR,

zostaną przez to Państwo udostępnione fundusze publiczne na zrekompensowanie szkody jądrowej; albo

- c) przez okres najwyżej 15 lat od daty wejścia w życie niniejszego Protokołu - do przejściowej kwoty, nie mniejszej niż 100 milionów SDR, w odniesieniu do wypadku jądrowego zaistniałego w tym okresie. Kwota mniejsza niż 100 milionów SDR może być ustalona pod warunkiem, że Państwo udostępni fundusze publiczne na wypłatę odszkodowań za szkodę jądrową w wysokości pomiędzy tą mniejszą kwotą a kwotą 100 milionów SDR.
2. Niezależnie od ustępu 1 niniejszego artykułu, Państwo Urządzenia, uwzględniając charakter urządzenia jądrowego lub substancji jądrowej, związanych z wypadkiem, oraz przewidując prawdopodobne konsekwencje wynikające z wypadku, może ustanowić niższą kwotę odpowiedzialności osoby eksploatującej pod warunkiem, że w żadnym przypadku tak ustalona kwota nie będzie niższa niż 5 milionów SDR, i pod warunkiem, że Państwo Urządzenia zapewni, że fundusze publiczne będą dostępne do wysokości kwoty określonej zgodnie z ustępem 1.
 3. Kwoty ustalone przez Państwo Urządzenia odpowiedzialnej osoby eksploatującej, zgodnie z postanowieniem ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu i ustępu 6 artykułu IV, będą miały zastosowanie, gdziekolwiek wydarzy się wypadek jądrowy.
2. Po Artykule V dodaje się cztery nowe Artykuły V A, V B, V C i V D:

Artykuł V A

1. Odsetki i koszty zasądzone przez sąd w postępowaniu o odszkodowanie za szkodę jądrową będą płatne dodatkowo do kwot, o których mowa w artykule V.
2. Kwoty wymienione w artykule V i ustępie 6 artykułu IV mogą być przeliczane na walutę narodową, w liczbach zaokrąglonych.

Artykuł V B

Każda Umawiająca się Strona zapewni, że osoby, które doznały szkody, mogą dochodzić swoich praw do odszkodowania bez konieczności wszczynania odrębnych postępowań stosownych do pochodzenia funduszy przeznaczonych na takie odszkodowania.

Artykuł V C

1. Jeżeli sądy sprawujące jurysdykcję są sądami Umawiającej się Strony, innej niż Państwo Urządzenia, fundusze publiczne wymagane zgodnie z punktami b) i c) ustępu 1 artykułu V i ustępu 1 artykułu VII, jak również odsetki i koszty zasądzone przez sąd, mogą być udostępnione przez wyżej wskazaną Umawiającą się Stronę, Państwo Urządzenia zwróci drugiej Umawiającej się Stronie każdą wypłaconą kwotę. Obie Umawiające się Strony uzgodnią procedurę zwrotu.
2. Jeżeli sądy sprawujące jurysdykcję są sądami Umawiającej się Strony, innej niż Państwo Urządzenia, Umawiająca się Strona, której sądy sprawują jurysdykcję, przedsięwzięmie wszystkie potrzebne środki w celu umożliwienia Państwu

Urządzenia interweniowania w postępowaniu i uczestniczenia w każdym porozumieniu dotyczącym odszkodowania.

Artykuł V D

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej zwoła zgromadzenie Umawiających się Stron w celu wprowadzenia poprawek dotyczących granic odpowiedzialności, o których mowa w artykule V, jeżeli jedna trzecia Umawiających się Stron wyrazi takie życzenie.
2. Poprawki będą przyjmowane większością dwóch trzecich Umawiających się Stron obecnych i głosujących pod warunkiem, że co najmniej połowa Umawiających się Stron będzie obecna w czasie głosowania.
3. Rozważając propozycję zmiany dotyczącej granic odpowiedzialności, zgromadzenie Umawiających się Stron weźmie pod uwagę, między innymi, ryzyko szkody wynikającej z wypadku jądrowego, zmiany wartości pieniężnych oraz pojemność rynku ubezpieczeniowego.
4.
 - a) Każda zmiana, przyjęta zgodnie z ustępem 2 niniejszego artykułu, będzie przedstawiona przez Dyrektora Generalnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej do akceptacji wszystkim Umawiającym się Stronom. Zmianę uznaje się za przyjętą po upływie 18 miesięcy od jej notyfikowania pod warunkiem, że co najmniej jedna trzecia Umawiających się Stron w momencie przyjęcia zmiany przez zgromadzenie poinformowała Dyrektora Generalnego MAEA, że zmianę przyjmuje. Zmiana, przyjęta zgodnie z niniejszym punktem, wchodzi w życie w odniesieniu do Umawiających się Stron, które ją przyjęły, po upływie 12 miesięcy od jej przyjęcia.
 - b) Jeżeli przez okres 18 miesięcy od dnia przedstawienia do przyjęcia zmiana nie zostanie przyjęta zgodnie z punktem a), zostanie ona uznana za odrzuconą.
5. W odniesieniu do każdej Umawiającej się Strony przyjmującej zmianę po jej przyjęciu, ale przed jej wejściem w życie, albo po jej wejściu w życie zgodnie z ustępem 4 niniejszego artykułu, zmiana wejdzie w życie po upływie 12 miesięcy od jej przyjęcia przez tę Umawiającą się Stronę.
6. Państwo, które zostanie Stroną niniejszej Konwencji po wejściu w życie zmiany zgodnie z ustępem 4 niniejszego artykułu, przy braku wyrażenia przez to Państwo odmiennego zamiaru, będzie:
 - a) uważane za Stronę tak zmienionej Konwencji oraz
 - b) uważane za Stronę niezmienionej Konwencji w stosunku do każdego Państwa będącego Stroną niezwiązaną zmianą.

Artykuł 8

Artykuł VI Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Ustęp 1 zostaje zastąpiony następującym tekstem:

- a) Prawo do odszkodowania na podstawie niniejszej Konwencji wygasa, jeżeli powództwo nie zostanie wniesione:
 - (i) w odniesieniu do utraty życia lub uszkodzenia ciała - w ciągu trzydziestu lat od daty wypadku jądrowego;
 - (ii) w odniesieniu do innych szkód - w ciągu dziesięciu lat od daty wypadku jądrowego.
- b) Jednakże, jeżeli zgodnie z prawem Państwa Urządzenia, odpowiedzialność osoby eksploatującej jest objęta ubezpieczeniem lub innym zabezpieczeniem finansowym, włącznie z funduszami Państwa, przez dłuższy okres czasu, prawo sądu właściwego może przewidzieć, że prawo do odszkodowania przeciwko osobie eksploatującej wygaśnie dopiero po upływie tego dłuższego okresu, który nie przekroczy okresu, w jakim jej odpowiedzialność jest objęta zabezpieczeniem zgodnym z prawem Państwa Urządzenia.
- c) Powództwa o odszkodowanie z tytułu utraty życia i uszkodzenia ciała lub – zgodnie z rozszerzeniem objętym punktem b) niniejszego ustępu – z tytułu innej szkody, które wniesione zostaną po okresie dziesięciu lat od daty wypadku jądrowego, w żadnym wypadku nie naruszają praw do odszkodowania zgodnego z niniejszą Konwencją jakiegokolwiek osoby, która przed upływem tego okresu wystąpiła z powództwem przeciwko osobie eksploatującej.

2. Skreślony zostaje ustęp 2.

3. Ustęp 3 zostaje zastąpiony następującym tekstem:

3. Prawa do odszkodowania wynikające z Konwencji ulegają przedawnieniu lub wygaśnięciu, zgodnie z prawem sądu właściwego, jeżeli powództwo nie zostanie wniesione w ciągu trzech lat od daty, w której osoba poszkodowana dowiedziała się lub postępując właściwie powinna była się dowiedzieć o szkodzie oraz o osobie eksploatującej odpowiedzialnej za szkodę, pod warunkiem, że okresy ustanowione zgodnie z punktami a) i b) ustępu 1 niniejszego artykułu nie zostaną przekroczone.

Artykuł 9

Artykuł VII zostaje zmieniony następująco:

- 1. Na końcu ustępu 1 zostają dodane dwa następujące zdania, a tak zmieniony ustęp stanie się punktem a) tego ustępu:

Jeżeli odpowiedzialność osoby eksploatującej jest nieograniczona, Państwo Urządzenia może ustanowić granicę finansowego zabezpieczenia odpowiedzialnej osoby eksploatującej pod warunkiem, że granica ta nie jest niższa od 300 milionów SDR. Państwo Urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, w zakresie, w jakim wysokość finansowego zabezpieczenia jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, jednak nie wyższym od kwoty finansowego zabezpieczenia, które ma być zapewnione zgodnie z niniejszym ustępem.

- 2. Do ustępu 1 dodany zostaje następujący nowy punkt b):

b) Niezależnie od punktu a) niniejszego ustępu Państwo Urządzenia, w którym odpowiedzialność osoby eksploatującej jest nieograniczona, uwzględniając charakter urządzenia jądrowego lub stosowanych substancji promieniotwórczych oraz możliwe następstwa tego wypadku, może ustalić niższą kwotę finansowego zabezpieczenia osoby eksploatującej pod warunkiem, że w żadnym wypadku kwota tak ustalona nie będzie mniejsza niż 5 milionów SDR, oraz pod warunkiem, że Państwo Urządzenia zapewni pokrycie roszczeń odszkodowawczych za szkodę jądrową, skierowanych przeciwko osobie eksploatującej, dostarczając niezbędnych funduszy w zakresie, w jakim wysokość ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego jest niewystarczająca na zaspokojenie tych roszczeń, i do wysokości granicy przewidzianej zgodnie z punktem a) niniejszego ustępu.

3. W ustępie 3, po wyrazach „niniejszego artykułu” wstawione zostają wyrazy „lub punktów b) i c) ustępu 1 artykułu V”.

Artykuł 10

Artykuł VIII Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Tekst Artykułu VIII staje się ustępem 1 tego Artykułu.

2. Dodany zostaje nowy ustęp 2, jak następuje:

2. Z zastrzeżeniem zastosowania zasady zawartej w punkcie c) ustępu 1 artykułu VI, jeżeli, w odniesieniu do roszczeń dochodzonych przeciwko osobie eksploatującej, szkoda podlegająca zaspokojeniu zgodnie z niniejszą Konwencją przewyższa lub prawdopodobnie przewyższy najwyższą kwotę udostępnianą zgodnie z ustępem 1 artykułu V, pierwszeństwo w podziale odszkodowania przysługuje roszczeniom z tytułu utraty życia lub uszkodzenia ciała.

Artykuł 11

Na końcu Artykułu X Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku dodane zostaje następujące nowe zdanie:

Prawo regresu przewidywane niniejszym artykułem może również być rozszerzone na korzyść Państwa Urządzenia w zakresie, w jakim udostępniło ono fundusze publiczne zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji.

Artykuł 12

Artykuł XI Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Dodany zostaje nowy następujący ustęp 1 bis:

1 bis. Jeżeli wypadek jądrowy miał miejsce na obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej Umawiającej się Strony lub - jeżeli taka strefa nie została ustanowiona - na obszarze nie wykraczającym poza granice wyłącznej strefy ekonomicznej, gdyby taka miała zostać ustanowiona, jurysdykcja w sprawach powództw dotyczących szkody jądrowej wynikającej z wypadku jądrowego przysługuje, dla celów niniejszej Konwencji, tylko sądom tej Strony. Poprzednie zdanie będzie stosowane, jeżeli Umawiająca się Strona powiadomiła

depozytariusza o takim obszarze przed zaistnieniem wypadku jądrowego. Nie należy interpretować niniejszego ustępu jako zezwalającego na zastosowanie jurysdykcji w sposób niezgodny z międzynarodowym prawem morskim, łącznie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza.

2. Ustęp 2 zastąpiony zostaje następującym tekstem:

2. Gdy wypadek jądrowy ma miejsce poza terytorium którejkolwiek Umawiającej się Strony lub poza obszarem, o którym powiadomienie przekazane zostało stosownie do ustępu 1 bis, albo, gdy miejsce zaistnienia wypadku jądrowego nie może być określone ponad wszelką wątpliwość, jurysdykcja w tych sprawach przysługuje sądom Państwa Urządzenia osoby eksploatującej, ponoszącej odpowiedzialność.

3. W ustępie 3, w pierwszym wierszu i w punkcie b), po symbolu „1” wstawia się „1 bis”.

4. Dodany zostaje nowy następujący ustęp 4:

4. Umawiająca się Strona, której sądy sprawują jurysdykcję, zapewni, że tylko jeden z jej sądów będzie właściwy w sprawach każdego wypadku jądrowego.

Artykuł 13

Po Artykule XI dodany zostaje nowy następujący Artykuł XI A:

Artykuł XI A

Umawiająca się Strona, której sądy sprawują jurysdykcję, zapewni, by w odniesieniu do powództw o odszkodowanie za szkodę jądrową:

- a) każde Państwo mogło wystąpić z powództwem na rzecz osób, które doznały szkody jądrowej, i które są obywatelami tego Państwa, mają zamieszkanie albo siedzibę na jego terytorium i które się na to zgodziły oraz
- b) każda osoba mogła wystąpić z powództwem w celu dochodzenia, zgodnie z niniejszą konwencją, swoich praw nabytych przez podstawienie albo cesję.

Artykuł 14

Tekst Artykułu XII Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zastąpiony następującym tekstem:

Artykuł XII

- 1. Orzeczenie, nie podlegające już zwykłej procedurze odwoławczej, wydane przez sąd Umawiającej się Strony, który sprawuje jurysdykcję, zostanie uznane, za wyjątkiem przypadku:
 - a) gdy orzeczenie uzyskano przez oszustwo

- b) gdy stronie, przeciwko której orzeczenie zostało wydane, nie dano należytej możliwości przedstawienia swojego stanowiska, albo
 - c) gdy orzeczenie jest sprzeczne z polityką państwową Umawiającej się Strony, na której terytorium ma nastąpić uznanie tego orzeczenia, albo gdy orzeczenie jest niezgodne z podstawowymi zasadami sprawiedliwości.
2. Orzeczenie uznane zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, po przedstawieniu go do wykonania zgodnie z formalnymi wymogami prawa Umawiającej się Strony, w której występuje się o jego wykonanie, będzie wykonalne tak, jak orzeczenie sądu tej Umawiającej się Strony. Meritum roszczenia, co do którego wydano orzeczenie, nie będzie przedmiotem dalszych postępowań.

Artykuł 15

Artykuł XIII Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zmieniony następująco:

1. Tekst Artykułu XIII staje się ustępem 1 tego Artykułu.
2. Dodany zostaje następujący nowy ustęp 2:

2. Niezależnie od ustępu 1 niniejszego artykułu, w zakresie, w jakim odszkodowanie za szkodę jądrową przewyższa 150 milionów SDR, prawodawstwo Państwa Urządzenia może odstąpić od postanowień niniejszej Konwencji odnoszących się do szkody jądrowej doznanej na terytorium lub w strefie morskiej, utworzonej zgodnie z międzynarodowym prawem morskim, innego Państwa, które, w chwili wypadku, ma na takim terytorium urządzenie jądrowe, w zakresie, w jakim to Państwo nie zapewnia wzajemnych korzyści w równorzędnej wysokości.

Artykuł 16

Tekst Artykułu XVIII Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zostaje zastąpiony następującym tekstem:

Niniejsza Konwencja nie narusza praw i zobowiązań Umawiającej się Strony wynikających z ogólnych norm prawa międzynarodowego publicznego.

Artykuł 17

Po Artykule XX Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku dodany zostaje nowy następujący Artykuł XX A:

Artykuł XX A

1. W przypadku sporu między Umawiającymi się Stronami, dotyczącego interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji, strony sporu przeprowadzą konsultacje w celu rozwiązania sporu w drodze negocjacji lub za pomocą każdego innego, przez nie akceptowanego, pokojowego środka służącego do rozwiązywania sporów.

2. Jeżeli spór o charakterze, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, nie może zostać rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od wniosku o przeprowadzenie konsultacji zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, na wniosek którejkolwiek strony sporu zostanie on poddany arbitrażowi lub przedstawiony Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości do rozstrzygnięcia. W razie poddania sporu arbitrażowi, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od daty wniosku strony sporu nie będą w stanie uzgodnić organizacji arbitrażu, strona może poprosić Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości lub Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o wyznaczenie jednego lub więcej arbitrów. W przypadku sprzecznych wniosków stron sporu, pierwszeństwo przysługuje wnioskowi złożonemu Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.
3. Przy ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu do niniejszej Konwencji Państwo może oświadczyć, że nie czuje się związane jedną albo obiema procedurami rozwiązywania sporów, przewidzianymi w ustępie 2 niniejszego artykułu. Pozostałe Umawiające się Strony nie będą związane procedurą rozwiązywania sporów, przewidzianą w ustępie 2 niniejszego artykułu, wobec Umawiającej się Strony, której takie oświadczenie pozostaje w mocy.
4. Umawiająca się Strona, która złożyła oświadczenie zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu, może w dowolnym czasie wycofać je poprzez powiadomienie depozytariusza.

Artykuł 18

1. Skreślone zostają Artykuły od XX do XXV, ustępy 2, 3 i numer ustępu „1” Artykułu XXVI, Artykuły XXVII i XXIX Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku.
2. Konwencja wiedeńska z 1963 roku oraz niniejszy Protokół powinny, pomiędzy Stronami niniejszego Protokołu, być czytane i interpretowane łącznie, jako jeden tekst, który może być przytaczany jako Konwencja wiedeńska z 1997 roku o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową.

Artykuł 19

1. Państwo, które jest Stroną niniejszego Protokołu, ale nie jest Stroną Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, będzie związane postanowieniami tej Konwencji, zmienionej niniejszym Protokołem, w stosunkach z innymi państwami będącymi jego Stronami. W przypadku, gdy Państwo to nie wyrazi odmiennego zamiaru w chwili składania instrumentu, o którym mowa w Artykule 20, zostanie ono związane postanowieniami Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku w stosunkach z Państwami, które są tylko jej Stronami.
2. Żadne postanowienie niniejszego Protokołu nie narusza zobowiązań Państwa, które jest Stroną zarówno Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, jak i niniejszego Protokołu, w stosunku do Państwa, które jest Stroną Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, nie będąc Stroną niniejszego Protokołu.

Artykuł 20

1. Niniejszy Protokół zostanie otwarty do podpisu dla wszystkich Państw w siedzibie Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu od dnia 29 września 1997 roku do dnia jego wejścia w życie.
2. Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji, przyjęciu albo zatwierdzeniu przez Państwa, które go podpisały.
3. Od dnia jego wejścia w życie każde Państwo, które nie podpisało niniejszego Protokołu, może do niego przystąpić.
4. Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia, zatwierdzenia albo przystąpienia zostaną złożone u Dyrektora Generalnego Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, który będzie depozytariuszem niniejszego Protokołu.

Artykuł 21

1. Niniejszy Protokół wejdzie w życie trzy miesiące po złożeniu piątego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia albo zatwierdzenia.
2. Dla każdego Państwa ratyfikującego, przyjmującego, zatwierdzającego albo przystępującego do niniejszego Protokołu po złożeniu piątego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia albo zatwierdzenia, niniejszy Protokół wejdzie w życie trzy miesiące od daty złożenia przez takie Państwo odpowiedniego dokumentu.

Artykuł 22

1. Każda Umawiająca się Strona może wypowiedzieć niniejszy Protokół w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do depozytariusza.
2. Wypowiedzenie staje się skuteczne po upływie jednego roku od dnia otrzymania notyfikacji przez depozytariusza.
3. Pomiędzy Stronami niniejszego Protokołu wypowiedzenie przez którąkolwiek z nich Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, zgodnie z jej Artykułem XXVI, nie powinno być w żadnym razie interpretowane jako wypowiedzenie Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, zmienionej niniejszym Protokołem.
4. Niezależnie od wypowiedzenia niniejszego Protokołu przez Umawiającą się Stronę stosownie do niniejszego Artykułu, postanowienia niniejszego Protokołu będą miały nadal zastosowanie do każdej szkody jądrowej spowodowanej wypadkiem jądrowym, który nastąpił, zanim takie wypowiedzenie stało się skuteczne.

Artykuł 23

Depozytariusz niezwłocznie powiadomi Państwa Strony i wszystkie pozostałe Państwa o:

- (a) każdym podpisaniu niniejszego Protokołu;

- (b) każdym złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia albo przystąpienia;
- (c) wejściu w życie niniejszego Protokołu;
- (d) każdym powiadomieniu otrzymanym zgodnie z ustępem 1 bis Artykułu XI;
- (e) prośbach o zwołanie konferencji przeglądowej, stosownie do artykułu XXVI Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, oraz o zwołanie zgromadzenia Umawiających się Stron, zgodnie z Artykułem V D Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku, zmienionej niniejszym Protokołem;
- (f) powiadomieniach o wypowiedzeniach otrzymanych zgodnie z Artykułem 22 oraz o innych stosownych powiadomieniach związanych z niniejszym Protokołem.

Artykuł 24

1. Oryginał niniejszego Protokołu, którego teksty arabski, angielski, chiński, francuski, hiszpański i rosyjski są jednakowo autentyczne, będzie złożony u depozytariusza.
2. Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej ustali jednolity tekst Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zmienionej niniejszym Protokołem, w językach arabskim, angielskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim taki, jak przedstawiony w aneksie do niniejszego Protokołu.
3. Depozytariusz przekaze wszystkim Państwom poświadczone kopie niniejszego Protokołu wraz z jednolitym tekstem Konwencji wiedeńskiej z 1963 roku zmienionej niniejszym Protokołem.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, będąc należycie w tym celu upoważnieni, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w Wiedniu dnia dwunastego września, tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego siódmego roku.